

Izbris – tudi delničarjev

Ko smo mali delničarji stali v vrstah, da bi lahko vplačali svoje prihranke v delnice NKBM, smo bili prepričani, da banke ne morejo propasti, vse drugo morda lahko propade, banke pa res ne, še posebej državne.

Ko se je vrednost naših vlog na borzi dvignila, smo dobili potrditev naših predvidevanj.

Ko so potem te vrednosti začele padati, smo bili slabe volje, ne le zaradi manjšanja vrednosti naših prihrankov, ampak tudi zato, ker so prihajala na dan večmilijonska »kreditiranja« te »naše« banke, ki so bila dejansko navadne kraje, saj zanje ni bilo realnega pokritja.

Dodaten šok predstavlja dejstvo, da so protagonisti teh poslov še vedno na prostosti, izguba pa ni povrnjena. Težko tudi verjamemo, da je država ob prodaji delnic NKBM realno ocenila vrednost te banke in delnic, kar je njena dolžnost, mi pa smo državi zaupali, da nam ne prodaja mačka v žaklju, kar je tudi naša dolžnost.

Veliko manj bi zaupali neki privatni banki, ki bi potrebovala svež kapital. Razočaranj pa še ni bilo konec: ne le da je vrednost delnic praktično padla blizu ničle, po nekem zakonu so nam legalno delnice vzeli, jih nimamo več in celoten naš denar je izgubljen.

Če vrednost delnic pade, je to tveganje, ki je razumljivo, in lahko smo

razočarani, slabe volje, ne moremo pa reči, da gre za moralno ali politično neprimerno dejanje. Če pa nam nekdo, že zaradi česa, vzame delnice v celoti, nas izloči iz lastništva nečesa, kar ni propadlo v celoti in se to celo prodaja na trgu, potem gre za nekaj povsem drugega, gre za moralno in politično izprijeno dejanje, četudi je morda legalno.

Gre za navadno državno krajo denarja in zaupanja in posredno za nespoštovanje več sto tisoč občanov. Z drugimi besedami to pomeni, da nam lahko nekoč poberejo ves denar na bančnih računih ali da nas naženejo is stanovanj, brez kakršne koli odškodnine. Namreč ko je dovoljena legalna kraja, je en evro ali pa eno stanovanje pravno, moralno, etično in politično popolnoma enak problem. V takšno državo, pravno ureditev in politiko dejansko ne moreš zaupati ali je spoštovati.

Politika je (brez)pravno izbrisala več tisoč sodržavljanov, zdaj se enako dogaja z delnicami in le kam to vodi? Morda bo pravica po kakih nadaljnjih 20 letih le zmaga in bomo delnice dobili nazaj, nikoli pa država, politika in pravna ureditev ne bodo dobili nazaj zaupanja in spoštovanja, kar je edino, kar sploh lahko imajo.

BOJKO JERMAN, Dol pri Ljubljani